

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Leidschendammerhout: locatie voor inname en voorzuivering nieuw drinkwatersysteem Dunea 2030-2040

Geachte Statenleden,

Op 16 september 2025 hebben Gedeputeerde Staten (GS) u geïnformeerd over de Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de Toekomst (DWT) 2030-2040, waarin Dunea met andere betrokken partijen afspraken heeft gemaakt over het merendeel van hun nieuwe drinkwatersysteem: inname uit de Vliet Rijnland (bron) aangevuld met toepassing van de nieuwste zuiveringstechnieken op Dunea's productielocaties in Scheveningen, Katwijk en Monster (PZH-2025-872269445). Met deze brief informeren wij u over de keuze van de Leidschendammerhout als locatie voor inname en voorzuivering van water en de vastlegging hiervan in een Addendum bij de Intentieovereenkomst DWT 2030-2040. Deelnemende partijen in het Addendum zijn de partijen met een verantwoordelijkheid in de Leidschendammerhout, namelijk: Dunea, de gemeente Leidschendam-Voorburg, Hoogheemraadschap Rijnland en de provincie Zuid-Holland.

Afronden van het nieuwe drinkwatersysteem

Met het vastleggen van de bron en zuiveringslocaties op de pompstations in de Intentieovereenkomst was het nieuwe drinkwatersysteem van Dunea nog niet volledig afgerond. De locatie voor inname en voorzuivering ontbrak nog. Inname uit de Vliet Rijnland betekent dat er twee voorzuiveringen¹ langs de Vliet gesitueerd moeten worden in de Vlietzone. Met het oog op aanwezige Natuur Netwerk Nederland (NNN) gebieden en de bestuurlijke afspraken om de Vlietzone als groene buffer te versterken, moet inpassing van een locatie voor inname en voorzuiveringen in de Vlietzone zorgvuldig gebeuren. Daarom hebben betrokken partijen intensief overleg gevoerd over welke locatie langs de Vliet acceptabel zou zijn, en welke plek het groene karakter van de Vlietzone zo min mogelijk zou belasten.

Om die reden is aanvullend op het Milieueffectrapport (MER), wat door Dunea ten behoeve van het nieuwe drinkwatersysteem is opgesteld, naar verschillende locaties bij de Vliet Rijnland gekeken. Naast de Leidschendammerhout in de gemeente Leidschendam-Voorburg, die als voorkeurslocatie is opgenomen in het MER, zijn de Meeslouwerpolder en bedrijventerrein de Star bekeken als optie.

¹ In voorzuivering 1 bij het innamepunt worden grove delen, waaronder takken, mosselen en afval uit het ingenomen water verwijderd. In voorzuivering 2 worden zwevende stof, deels organisch materiaal, en organische microverontreinigingen en PFAS verwijderd.

Beide locaties liggen eveneens in de gemeente Leidschendam-Voorburg maar blijken op basis van technische haalbaarheid, risico's voor de productie van drinkwater, tijdigheid en kosten geen geschikte locaties te zijn.

Leidschendammerhout: locatie voor inname en voorzuiveringen

Wat overblijft is de Leidschendammerhout, die in ons ruimtelijk kwaliteitsbeleid beschermd is als groene buffer en waarvan een deel NNN-gebied is. Voorzuivering 1 wordt nabij de Vliet in de buurt van het innamepunt gesitueerd. Voorzuivering 2 is in het MER in het NNN-deel van de Leidschendammerhout gepositioneerd, aan de rand van het gebied.

Figuur 1: met de stippellijn is het gebied 'de Leidschendammerhout' weergegeven en daarbinnen de locatie voor voorzuivering 2 in NNN.

Vanwege ons NNN-beleid is op hoofdlijnen bekeken of in de Leidschendammerhout een reëel alternatief buiten het NNN beschikbaar is. Of een alternatief reëel is, wordt onder andere bepaald door de mate van uitvoerbaarheid en de zwaarte van de bestuurlijke lasten en uitvoeringslasten in vergelijking met die van het oorspronkelijke plan. Met name ten aanzien van uitvoerbaarheid, bijvoorbeeld rekening houdend met afstanden tot al aanwezige functies in het gebied en de bereikbaarheid van voorzuivering 2, lijken er geen reële alternatieven te zijn. In het verzoek om ontheffing NNN (zie alinea hierna) moet dit nader onderbouwd worden. Daarnaast levert de locatie in het NNN de minste verstoring en versnippering van de Leidschendammerhout op, waarmee onder andere het waardevolle slagenlandschap in de polder behouden wordt.

Ontheffingsverzoek voor een ontwikkeling in NNN en groene buffer

Voor een ontwikkeling in gebieden met de status NNN en groene buffer moet de gemeente Leidschendam-Voorburg een ontheffing aanvragen bij de provincie, aangezien de realisatie van de voorzuiveringen leidt tot een afname van het NNN-oppervlak en als een vorm van transformatie gezien wordt. Een ontheffingsverzoek voor het NNN dient vergezeld te gaan van een NNN-toets en een NNN mitigatie- en compensatieplan, waarin wordt onderbouwd dat het om een ontwikkeling van groot openbaar belang gaat, dat er geen reële alternatieven voorhanden zijn en hoe er gecompenseerd wordt. De gemeente moet erop toezien dat er een goed compensatieplan komt en dat dit volledig en tijdig wordt uitgevoerd, en dat er voor het compensatiegebied een kwalitatieve verplichting wordt gevestigd die de natuurfunctie voor de toekomst borgt. De gemeente dient er ook voor te zorgen dat in het vast te stellen Omgevingsplan een natuurfunctie aan de compensatiegronden wordt toegekend. De provincie beoordeelt of aan de vereisten voor een ontheffing wordt voldaan.

Compensatie NNN en versterken van de natuur- en recreatiewaarden in de Leidschendammerhout

Met betrekking tot de keuze voor een locatie in het NNN hebben betrokken partijen, vooruitlopend op het vereiste compensatieplan van Dunea, bekeken of er voldoende kansen en middelen zijn voor compensatie NNN en om de natuur- en recreatiewaarden in de Leidschendammerhout te versterken. Dunea en de gemeente leggen in een Samenwerkingsovereenkomst vast dat Dunea financiering beschikbaar stelt om 30 hectare grond te verwerven en in te richten voor compensatie NNN en de versterking van de natuur- en recreatiewaarden in het gebied. De investering van Dunea biedt naar verwachting voldoende mogelijkheden voor de NNN-compensatieopgave, die circa 4,5 hectare bedraagt. Dunea heeft in principe al voldoende grond aangekocht om de NNN-compensatieopgave in te kunnen vullen. De provincie Zuid-Holland heeft in de begroting 2026 een incidenteel budget van 2 miljoen euro gereserveerd voor de gebiedsinrichting die nodig is voor de voorzuivering van het drinkwater in de Leidschendammerhout, inclusief versterking van natuur- en recreatiewaarden. Daarnaast heeft de Nationale Grondbank op verzoek van de provincie Zuid-Holland een perceel grond aangekocht. Via de provincie kan dit perceel beschikbaar worden gesteld voor de gebiedsopgave. Voor de aankoop en inrichting van dit perceel heeft Dunea ook middelen gereserveerd.

Addendum bij Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040

De Leidschendammerhout wordt als locatie voor inname en voorzuivering met een Addendum aan de Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040 toegevoegd. Het Addendum en de gewijzigde bijlagen A en C van voornoemde Intentieovereenkomst zijn als bijlagen bij deze brief te vinden.

Tot slot

GS willen benadrukken dat in het belang van de drinkwatervoorziening een voortvarende aanpak van de realisatie van het nieuwe drinkwatersysteem van Dunea essentieel is. Wij verwachten van de gemeente Leidschendam-Voorburg en het Hoogheemraadschap van Rijnland dat zij hierbij slagvaardig te werk gaan en Dunea helpen bij een spoedige realisatie van hun nieuwe drinkwaterwinning.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

Bijlagen

1. Addendum bij Intentieovereenkomst Drinkwatervoorziening van de Toekomst 2030-2040
2. Bijlage A bij Addendum: Beschrijving nieuw drinkwatersysteem (Voorkeursalternatief) DWT 2030-2040
3. Bijlage C bij Addendum: Memo trechtering locaties DWT 2030-2040